Raadsvoorstel: Z/21/699912/D-732149
Onderwerp: **Beleidsvisie 'De Kracht van Sport 2022-2025'**

Datum: 24 februari 2021
Portefeuillehouder: Joost van der Geest
I&O: 11 maart 2021
B&A / Raadsvergadering: 1 april 2021
Opsteller: Besten, Maren den
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Beleidsvisie 'De Kracht van Sport 2022-2025'

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. De kaders van de beleidsvisie 'De Kracht van Sport 2022-2025', d.w.z. de vijf pijlers en bijbehorende thema's, vast te stellen;
2. De kosten voortvloeiend uit de beleidsvisie 'De Kracht van Sport 2022-2025' te dekken vanuit bestaande middelen binnen het programma sport, cultuur en recreatie en het programma sociaal domein (zie financiële paragraaf).
3. In te stemmen met de voorgestelde werkwijze om het beleid te evalueren.
4. De financiële gevolgen te verwerken in een begrotingswijziging.

Aanleiding:

In de periode 2017-2021 is de beleidsvisie 'De Kracht van Sport 2017-2021' leidend geweest in de gemeente Gorinchem als het op sport aankomt. Deze beleidsvisie is vastgesteld in 2016, nadat er een groot participatietraject heeft plaatsgevonden met diverse partijen uit de stad. De betrokken partijen en personen noemen wij 'spelbepalers'. Omdat 'De Kracht van Sport 2017-2021' tot eind 2021 loopt, is het belangrijk om met de spelbepalers te kijken naar de focuspunten voor de toekomst en zo samen te blijven werken aan de missie 'alle Gorcumers een leven lang actief'. Samen met de stad wordt sport ingezet als middel om een bijdrage te leveren aan een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving. Hierbij gaan we uit van wat iemand wél kan en waarbij iedereen kan meedoen.

De beleidsvisie 'De Kracht van Sport 2022-2025' is opgesteld vanuit de evaluatie en online sessies met spelbepalers. De evaluatie bestond uit een enquête en verdiepende interviews. In deze evaluatie is ook al vooruit gekeken en is input verzameld voor het nieuwe beleid. Ter verdieping hiervan zijn online sessies georganiseerd om met spelbepalers in gesprek te gaan over de aandachtspunten voor de toekomst. Zo zorgen we voor een nieuwe beleidsvisie, wederom gedragen door de spelbepalers.

Naast de online sessies met externe samenwerkingspartners is ook intern de samenwerking gezocht. Sportbeleid staat niet op zichzelf, er zijn veel raakvlakken met andere beleidsterreinen. Sport kan als middel worden ingezet om gezamenlijke doelen en ambities te bereiken. Denk bijvoorbeeld aan het Integraal Sociaal Beleid, waar ook ingezet wordt op een gezonde leefstijl, een gezonde leefomgeving, passende zorg- en ondersteuning en dat iedereen kan meedoen.

Beoogd effect:

'De Kracht van Sport' staat voor de inzet van sport als middel om een bijdrage te leveren aan een gezonde leefstijl en een gezonde leefomgeving. Hierbij gaan we uit van wat iemand wél kan en waarbij iedereen kan meedoen. We streven naar een vitale samenleving waarin bewegen, een gezonde leefstijl en meedoen voor alle Gorcumers mogelijk is, binnen een beweegvriendelijke openbare ruimte. De gezamenlijke missie is 'Alle Gorcumers een leven lang actief!'

Argumenten:

1.1 De kaders van het nieuwe sportbeleid zijn weergegeven in de 'samenvatting De Kracht van Sport 2022-2025' en de beleidsvisie 'De Kracht van Sport 2022-2025'.
De samenvatting geeft de kaders van het sportbeleid aan. Hierin zijn de pijlers en bijbehorende thema's weergegeven. De beleidsvisie 'De Kracht van Sport 2022-2025' geeft richting aan de uitvoering van het

Stadhuisplein 1
Postbus 108
4200AC Gorinchem
T 140183
F 0183-630540
E gemeente@gorinchem.nl
I www.gorinchem.nl

sportbeleid door spelbepalers en gemeente. Per thema staan acties/projecten uitgewerkt, waar de komende jaren de focus op ligt. Deze acties/projecten dragen bij aan de doelstellingen van de pijlers en thema's.

1.2 De gemeente staat voor uitdagingen op het gebied van gezond opgroeien, wonen en werken in Gorinchem. Sport en bewegen kan als middel worden ingezet voor preventie, signalering, vitaliteit, participatie en het versterken van eigen kracht.
'De Kracht van Sport' heeft de afgelopen jaren bijgedragen aan deze uitdagingen. Sport is als middel ingezet voor preventie, signalering, vitaliteit, participatie en het versterken van eigen kracht. Met het vaststellen van 'De Kracht van Sport 2022-2025' continueren we deze inzet van sport en bewegen. Hierbij is er sprake van een samenwerking tussen gemeente en spelbepalers. Vanuit de evaluatie is gebleken dat spelbepalers het fundament van de huidige beleidsvisie graag behouden. Zij vinden het fundament dekkend voor de sport in Gorinchem. Gorinchem Beweegt blijft hierin de verbindende factor en heeft daarnaast een aantal andere rollen, zoals weergegeven in de factsheet. De evaluatie is op 11 februari 2021 met u gedeeld, waarin u hebt ingestemd met het behouden van dit fundament.

'De kracht van Sport 2022-2025' bestaat uit 5 pijlers, met bijbehorende thema's:

1. Bewegend leren
    - Bewegingsonderwijs
    - Naschools aanbod
    - Schoolsport
2. Meedoen door beweging
    - Inclusief sporten
    - Verbinding sport-zorg
    - Gezonde leefstijl
3. Sportieve ruimte
    - Sportaccommodaties
    - Sportieve ruimte
4. Sterke spelbepalers
    - Gezonde sportverenigingen
    - Veilig sportklimaat
5. Gorcum sportvesting
    - Verbinding sport-bedrijfsleven
    - Stedelijke (sport)evenementen

1.3 'De Kracht van Sport 2022-2025' levert een bijdrage aan de vier doelstellingen van het Integraal Sociaal Beleid: Gezonde leefstijl, Gezonde leefomgeving, Iedereen kan meedoen en Passende zorg en ondersteuning.
'De Kracht van Sport 2022-2025' levert een bijdrage aan alle vier de doelstellingen van het Integraal Sociaal Beleid. Het Integraal Sociaal Beleid is opgesteld vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid, voor alle inwoners. Het beleid staat voor het verbinden en versterken van beleidsterreinen en initiatieven. Door integraal te sturen en samen te werken, verwachten we efficiënter en effectiever te kunnen werken. Uitgangspunt is dat met dit beleid alle inwoners vanuit eigen regie zoveel mogelijk aan het roer staan van hun eigen leven. Omdat uit onderzoek is gebleken dat dit tot meer zingeving en daardoor geluk leidt. We richten ons meer op preventie: zorgen dat we inwoners zo snel mogelijk in beeld hebben op het moment dat er een ondersteuningsbehoefte ontstaat en daar adequaat op inspelen. We willen iemand met zorgen of problemen direct ondersteunen. We investeren ook nog meer in de persoonlijke kracht van onze inwoners, individueel en als lokale samenleving. Omzien naar elkaar, een helpende hand uitsteken en met een positieve blik kijken naar wat iemand wel wil en kan. Zo ontstaat er daadwerkelijk een sociaal Gorinchem.

2.1. De kosten voortvloeiend uit het sportbeleid kunnen gedekt worden vanuit bestaande middelen.
Het voorgenomen sportbeleid kan gedekt worden binnen de bestaande budgetten van het programma sport, cultuur en recreatie en het programma sociaal domein. De financiële gevolgen zullen worden verwerkt in een begrotingswijziging (4.1).

3.1 De sportwereld is letterlijk en figuurlijk in beweging. Dit vraagt om flexibiliteit zodat ingespeeld kan worden op trends en ontwikkelingen. Deze flexibiliteit is nodig om in te kunnen blijven spelen op de wensen en behoeften in de diverse wijken van Gorinchem.
Middels een jaarlijkse I&O houden we u als gemeenteraad op de hoogte van de ontwikkelingen en voortgang rondom de acties/projecten in 'De Kracht van Sport 2022-2025'. Tijdens deze I&O wordt u meegenomen in wat er is bereikt in het afgelopen jaar en waar de focus op wordt gelegd voor het komende jaar. Dit geeft ons de bewegingsruimte om jaarlijks de acties en projecten te bekijken en eventueel aan te passen in het beleidsdocument. Zo zorgen we ervoor dat we de focus leggen op de zaken waar behoefte aan is. Naast het inspelen op trends, ontwikkelingen en de behoefte, heeft de afgelopen periode ons laten zien dat ook de wereld ineens kan veranderen. Corona heeft een grote impact gehad op inwoners, organisaties, ondernemers, etc. Dit heeft een verandering van werkwijze en organiseren gevraagd en toont aan dat flexibiliteit en het kunnen inspelen op veranderende situaties belangrijk is, ook in het sportbeleid.
In 2025 wordt een grotere evaluatie uitgezet, waarbij de koppeling wordt gemaakt met GGD-onderzoeken, de evaluatie van het Integraal Sociaal Beleid, sportdeelname onderzoek in Gorinchem en de resultaten van de monitoringstool Buurtsportcoach Kompas.

Risico's:

1.1 Er wordt een beroep gedaan op de inzet van onderwijsinstellingen, sportaanbieders, maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven, zorginstellingen en inwoners.
Om te voorkomen dat er teveel gevraagd wordt aan tijd en inzet van spelbepalers, is het belangrijk dat er goed gekeken wordt naar de behoefte. Het is belangrijk om hier als gemeente flexibel en behoeftegericht op in te zetten (o.a. door de inzet van Gorinchem Beweegt).

1.2 Corona is onvoorspelbaar en het is niet duidelijk hoe lang de huidige situatie nog gaat duren. Dit kan effect hebben op de gewenste uitvoering van het sportbeleid.
Corona kan effect hebben op het verschuiven van de focus binnen het sportbeleid. Corona heeft bijvoorbeeld effect op de mentale gezondheid (van o.a. jongeren), het gevoel van eenzaamheid (van o.a. ouderen), beweeggedrag en een gezonde leefstijl. Natuurlijk kan het zo zijn dat er een andere crisis de kop opsteekt, waardoor eenzelfde soort situatie zich voordoet. Dit vraagt flexibiliteit in de werkwijze en organisatie van Gorinchem Beweegt als uitvoeringsteam. Het is daarom van belang dat altijd het gesprek gevoerd wordt met de spelbepalers, zodat ingespeeld kan worden op de wensen en behoeften.

1.3 Het economisch maatschappelijke effect van corona op sportverenigingen
Naast de hierboven genoemde effecten op de inwoners van Gorinchem, heeft corona ook effect op de (sport)verenigingen. Denk hierbij aan minder inkomsten, (over)belaste vrijwilligers, het mogelijk aanpassen van voorzieningen door de 1,5 meter samenleving. Ook hierin is het belangrijk om als gemeente in gesprek te blijven met de (sport)verenigingen en op basis van behoefte ondersteuning te bieden.

2.1 Bij het wijzigen van de huidige Rijksregelingen en de OAB uitkering, waarmee de inzet van Gorinchem Beweegt deels wordt gedekt, ontstaat een wijziging in het gemeentelijke aandeel in de kosten van Gorinchem Beweegt.
Mochten de OAB (Onderwijs Achterstanden Beleid) uitkering en de Rijksregeling Brede Impuls Combinatie functies onverhoopt wijzigen in de toekomst, heeft dit gevolgen voor het gemeentelijk aandeel in de uitvoering van het sportbeleid. Op dat moment zullen we u als raad een heroverweging voorstellen.

Financiën:

'De Kracht van Sport' is een integrale beleidsvisie waarbij we de verbinding leggen met meerdere beleidsterreinen. Voor de periode 2017-2021 heeft de raad voor 4 jaar extra middelen, zijnde €80.000,- beschikbaar gesteld voor de uitvoering van 'De Kracht van Sport'. In verband met het wegvallen van deze extra middelen dient opnieuw dekking gevonden te worden voor de uitvoering van het sportbeleid. De uitvoering van het sportbeleid zal soberder worden neergezet.

Voor de uitvoering van het sportbeleid is het budget 'Activiteitskosten' nodig. Vanaf 2022 zou dit bedrag € 144.791,- zijn. Om tot dit bedrag te komen, is aanvullend op het eigen structurele budget van € 80.906,- dekking gevonden voor € 63.885 extra binnen bestaande budgetten van het programma sport, cultuur (€ 23.885,-) en recreatie en het programma sociaal domein (€40.000,-).

In onderstaande tabel ziet u op hoofdlijnen de activiteitenbegroting van het sportbeleid.

Pijler	Bedrag	Toelichting
Bewegend leren	€ 44.000,-	Hiervan is € 22.000,- zaalhuur voor Sportpunten + SNS Gorcum Street Soccer
Meedoen door beweging	€ 25.000,-	
Sportieve ruimte	€ 0,-	Budgetten zijn gekoppeld aan het Speelruimteplan en het Accommodatiebeleid
Sterke spelbepalers	€ 19.750,-	
Gorcum sportvesting	€ 29.000.-	
Algemene kosten	€ 12.000,-	
Onvoorzien	€ 15.000,-	
Totaal	**€ 144.750,-**	

Participatie:

- ‘De Kracht van Sport 2022-2025’ is opgesteld met de input van spelbepalers. Tijdens de evaluatie hebben ± 50 spelbepalers input gegeven richting het nieuwe beleid. Daarnaast zijn ± 25 unieke spelbepalers aangehaakt bij de online sessies voor het nieuwe beleid.
- Bij de uitvoering van het beleid zullen de spelbepalers worden betrokken en actief zijn in de rol van uitvoerder en initiator van projecten en activiteiten. Samenwerking tussen spelbepalers onderling staat centraal.
- De raad zal structureel worden uitgenodigd voor sportcafés en inspiratiebijeenkomsten. Zo komt u op een laagdrempelige manier in contact met onze spelbepalers. Deze uitnodigingen worden openbaar gedeeld, waardoor iedereen die geïnteresseerd is, kan aansluiten. Hiermee blijft u betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van ‘De Kracht van Sport 2022-2025’.

Communicatie:

- Na vaststelling zal ‘De Kracht van Sport 2022-2025’ breed gecommuniceerd en gepresenteerd worden. Een belangrijk punt uit de evaluatie was de communicatie en promotie rondom de beleidsvisie en bijbehorende pijlers. Om bekendheid te creëren, zal hiervoor een communicatieplan worden opgesteld in samenwerking met de communicatieadviseur van de gemeente Gorinchem.
- Communicatie omtrent projecten en ontwikkelingen vindt continu plaats. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de diverse communicatiekanalen zoals de website en social media kanalen van Gorinchem Beweegt en de gemeente Gorinchem. Daarnaast zal per project worden gekeken hoe communicatie effectief kan worden ingezet.

Duurzaamheid:

In Pijler 3 Sportieve ruimte komt duurzaamheid aan bod. Het gaat hierin met name om de duurzaamheid van de (sport)accommodaties. Dit staat verder uitgewerkt in het Accommodatiebeleid.

Vervolgproces:

1 april 2021: B&A nieuw sportbeleid
22 april 2021: Besluitvorming nieuw sportbeleid

Middels een jaarlijkse I&O houden we u als gemeenteraad op de hoogte van de ontwikkelingen en voortgang. Via de reguliere P&C cyclus informeren wij u over de financiële situatie.
Bijlagen:
1. Samenvatting ‘De Kracht van Sport 2022-2025’ 2. Beleidsvisie ‘De Kracht van Sport 2022-2025’
Burgemeester en wethouders van Gorinchem, de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

- Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 24 februari 2021
- Gelet op de wettelijke bepalingen
- Overwegende dat sport als middel wordt ingezet voor het behalen van de doelstellingen van het Integraal Sociaal Beleid

Besluit:

1. De kaders van de beleidsvisie ‘De Kracht van Sport 2022-2025’, d.w.z. de vijf pijlers en bijbehorende thema’s, vast te stellen;
2. De kosten voortvloeiend uit de beleidsvisie ‘De Kracht van Sport 2022-2025’ te dekken vanuit bestaande middelen binnen het programma sport, cultuur en recreatie en het programma sociaal domein (zie financiële paragraaf).
3. In te stemmen met de voorgestelde werkwijze om het beleid te evalueren.
4. De financiële gevolgen te verwerken in een begrotingswijziging.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 22 april 2021

Griffier, Voorzitter,